

BouwMonitor Mei-Juni 2020

Onderzoeksrapport voor de bouw-, vastgoed- en installatiesector

Index

Introductie

Omzet ontwikkeling en verwachting

Genomen en geplande maatregelen

Themavragen

Woningmarktproblemen

Verandering in online oriëntatie

Onderzoeksverantwoording

Introductie

Het Corona virus veroorzaakt veel onzekerheid voor de Nederlandse maatschappij en de vastgoed-, bouw- en installatiesector. Momenteel wordt er veel onderzoek gedaan naar de gevolgen van het virus door losse partijen, maar geen enkel onderzoek kijkt naar de gehele bouwkolom.

USP Marketing Consultancy en Vakmedianet hebben daarom het initiatief genomen om de bouwbrede BouwMonitor te starten. Wij zien, denken en vinden dat fabrikanten, vastgoedpartijen, handelaren, brancheorganisaties, architecten, afbouwers, aannemers en installateurs ook moeten weten wat er met de andere partijen gebeurt. De BouwMonitor combineert daarom alle inzichten van alle disciplines van de bouw-, installatie- en vastgoedsector in 1 onderzoek.

Via de BouwMonitor wordt maandelijks inzicht verschaft in belangrijke bouwindicatoren zoals de omzetontwikkeling en orderportefeuille van elke partij in bouwkolom. Door alle partijen te monitoren brengt de BouwMonitor de effecten van het Coronavirus op de bouwwereld en het herstel van de sector in kaart.

De BouwMonitor heeft elke wave een ander thema, zoals de gevolgen voor personeel, digitalisering, de supply chain en de levering van materiaal. Ook na het Coronavirus zullen thema's zoals duurzaamheid en digitalisering een rol blijven spelen, en het is belangrijk om te monitoren hoe het gaat met deze thema's voor, tijdens en na deze crisis. De BouwMonitor geeft via het themadeel inzicht in de gevolgen van het Coronavirus op deze trends.

Dit is het rapport voor wave 3 van de BouwMonitor, met de resultaten voor de maand mei 2020 en de verwachting voor juni 2020.

Het eerstvolgende rapport verschijnt in week 28, de tweede week van juli. In dit rapport wordt gekeken naar de omzetontwikkeling van marktpartijen in de bouw in juni 2020 en de verwachting voor juli 2020.

Belangrijkste inzichten BouwMonitor Mei-Juni 2020

De bouw lijkt (voorlopig) over het dieptepunt in april heen

Het begin (vastgoed) en einde van de keten (installatie en afbouw) zien verbetering in de verwachte omzet.

Ontwikkelaars zien nog geen verbetering in de mate waarin vergunningen worden verstrekt.

Daarnaast is de bouw- en vastgoedwereld naar omstandigheden positief gestemd: slechts 14% van de bedrijven verwacht een verlies in 2020.

1

Architecten voelen de gevolgen van Corona het sterkst in mei

Architecten melden bijna een kwart minder omzet in mei 2020 dan in mei 2019. De verbetering bij vastgoedpartijen is echter goed nieuws. Ook is het orderboek van architecten in mei 2020 gestegen ten opzichte van april 2020. Het is dus nog steeds mogelijk dat Corona relatief kleine gevolgen gaat hebben voor architecten op de lange termijn.

2

De daling in vertraagde en geannuleerde projecten zet door in mei

Het aantal vertraagde projecten is gedaald van 19% naar 16% en het aantal geannuleerde projecten van 8% naar 6%. De helft van de uitvoerende bedrijven geeft aan productieverlies te ervaren, vaak door problemen met de levering van materiaal en ziekteverzuim.

3

Terugloop vergunningen door Corona, PFAS en stikstof raakt GWW sector

Naast de PFAS en stikstof problematiek in 2019 en begin 2020, heeft Corona tot een verdere terugloop in vergunningen geleid. Aannemers GWW voelen deze situatie het hardst met 40% minder omzet in mei 2020 ten opzichte van mei 2019. Dit zal in 2020 en 2021 grote gevolgen hebben voor de sector.

4

Verandering in indicatoren

Verandering wave 3 (begin juni) ten opzichte van wave 2 (begin mei), per sector

Leeswijzer		=	Gelijk gebleven
▲	Absolute stijging, dit is goed	▼	Absolute daling, dit is goed
▲	Absolute stijging, dit is slecht	▼	Absolute daling, dit is slecht

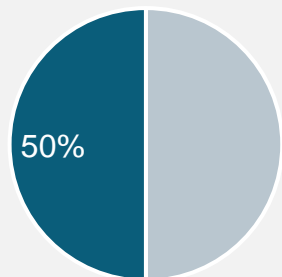
	Vastgoed	Ontwerp	Bouwers	Handel & industrie	Installatie	Afbouw
Sentiment <i>(% optimistisch over economie)</i>	=	▲	=	▼	=	=
Omzet mei <i>(ten opzichte van mei 2019)</i>	▲	▼	▼	▼	▲	▲
Verwachte omzet juni <i>(ten opzichte van juni 2019)</i>	▲	=	=	▲	▲	▲
Orderboek in maanden <i>(eind mei)</i>		▲	▲		▲	▲
% projecten geannuleerd <i>(eind mei)</i>		▼	▼		▼	▼
% met steun van overheid <i>(eind mei)</i>	▲	▲	=	=	▼	=

Productieverlies op lopende projecten

Productieverlies op lopende projecten in de bouw, mei 2020, totaal, per sector

Productieverlies op lopende projecten

% van bedrijven met productieverlies
Bouw totaal, mei 2020

% productieverlies

Tot 5% verlies	44%
6-20% verlies	46%
Meer dan 20% verlies	10%

verlies

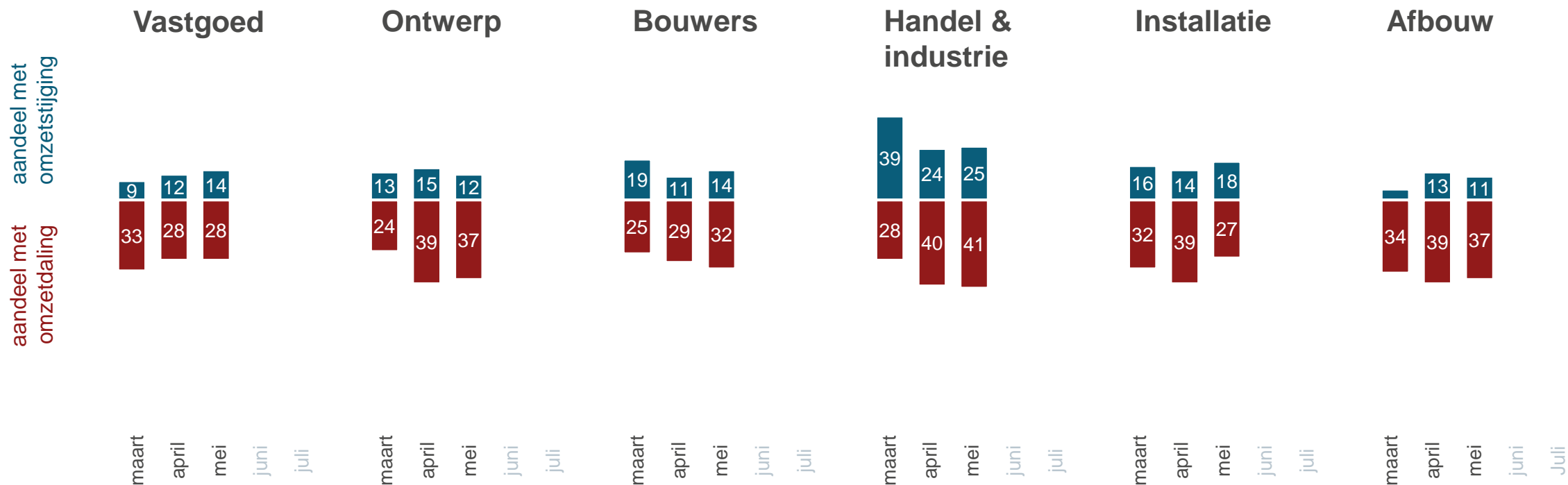
Per sector		april	<5%	6-20%	>20%
Bouwers	55%	65% ▼	54%	51%	6%
Installatie	48%	57% ▼	41%	45%	10%
Afbouw	41%	46% ▼	27%	38%	18%

Belangrijkste oorzaken van het productieverlies

		april
Leveringsproblemen materiaal	49%	56%
Ziekteverzuim	27%	33%
Covid-19 maatregelen	13%	0%
Geen buitenlandse arbeidskrachten	11%	12%
Andere manier van werken	10%	0%
Inefficiëntie	2%	0%

Omzetstijgers en –dalers

% van bedrijven dat een omzetstijging of –daling zag in mei 2020 ten opzichte van mei 2019, trend, per sector

Bouwsentiment

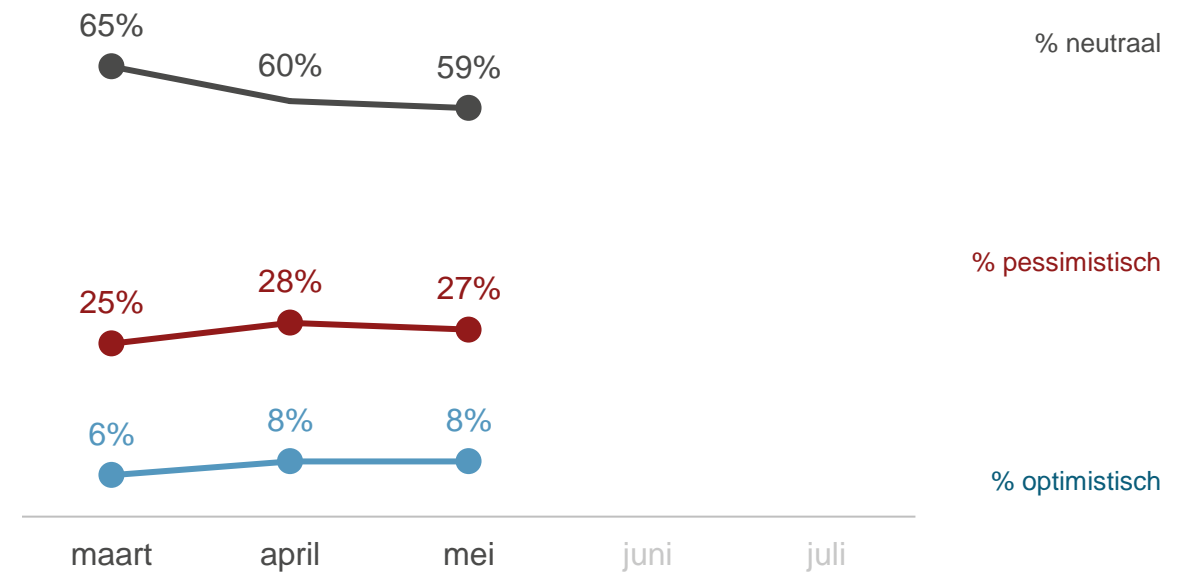
Het sentiment over de economie, mei 2020, totaal

Sentiment over de economie

Neutraal De economie zal 6 tot 12 maanden worden beïnvloed door COVID-19 en zal daarna stagneren of een trage groei vertonen

Pessimistisch COVID-19 zal een langdurige impact hebben op de economie en zal in een (langdurige) recessie terechtkomen

Optimistisch de economie zal herstellen binnen 2 tot 3 maanden en zal net zo hard of harder groeien dan voor COVID-19

Benutting overheidsondersteuning

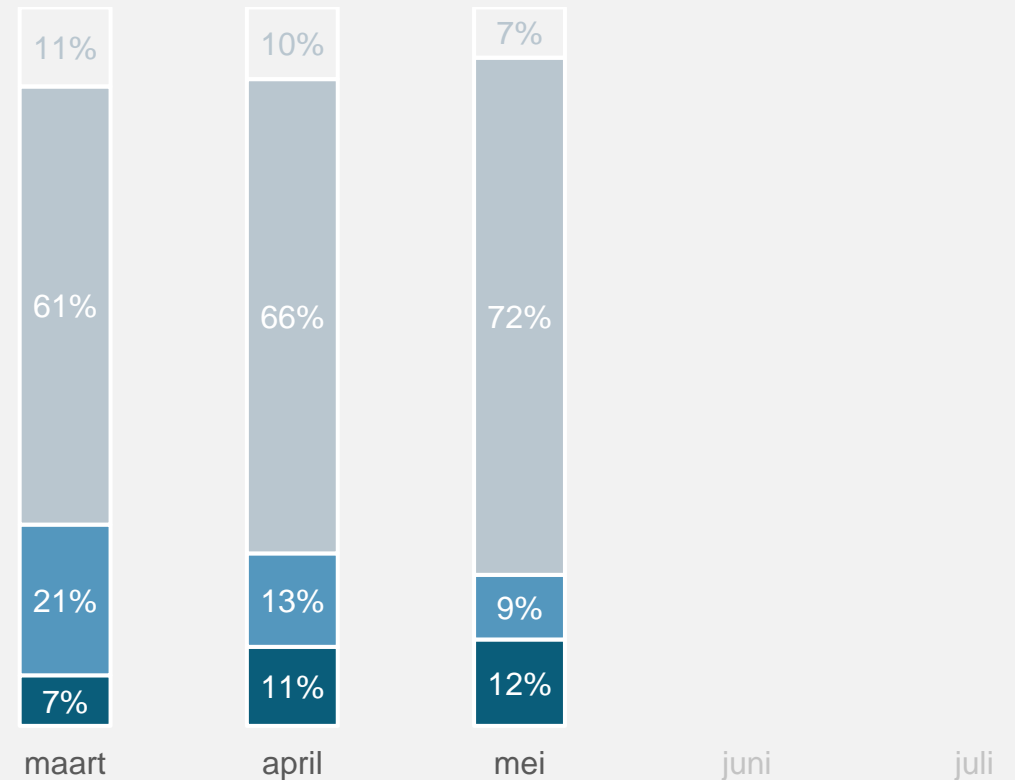
% van bedrijven dat gebruik maakt van overheidsondersteuning, trend, totaal

% van bedrijven in de bouw dat gebruik maakt van overheidsondersteuning omtrent Corona

- Weet niet
- Geen ondersteuning
- Verwacht ondersteuning nodig te hebben
- Krijgt op dit moment ondersteuning

Belangrijkste ondersteuning

- Tijdelijke Noodmaatregel Overbrugging Werkgelegenheid (NOW)
- Uitstel belastingdienst
- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

Over het onderzoek

Het doel van het onderzoek

Het COVID-19 virus veroorzaakt veel onzekerheid voor de Nederlandse maatschappij en de bouw-, installatie- en vastgoedsector. Dit onderzoek geeft inzicht in de gevolgen die de COVID-19 crisis met zich meebrengt in alle verschillende disciplines van de bouw-, installatie- en vastgoedsector. Het onderzoek loopt in eerste instantie 5 maanden om te monitoren of de gevolgen toe- of afnemen.

Methodologie

Maandelijkse online onderzoek onder verschillende disciplines van de bouw, - installatie- en vastgoedsector:

- Vastgoed, overheid en andere opdrachtgevers
- Ontwerp
- Aannemerij
- Afbouw
- Installatie
- Fabrikanten, leveranciers en handel

Onderzoeksvragen

- Hoe zijn de afgelopen maand de ontwikkelingen geweest met betrekking tot de volgende indicatoren: Omzet, Orderportefeuille, Projecten (% uitgesteld, % afgesteld), Personeel (ziekteverzuim, ontslagen).
- Wat zijn de verwachtingen voor de komende 3 maanden met betrekking tot deze indicatoren?
- Themavragen: bijvoorbeeld opleiding, digitalisering en personeel.

Response wave 3

1076 online enquêtes afgenomen tussen 25 en 31 mei, verdeeld over:

- **305** Vastgoed, overheid en andere opdrachtgevers
- **190** Aannemers
- **147** Installateurs
- **167** Ontwerpers
- **177** Fabrikanten, leveranciers en handelaren
- **90** Afbouw

Bij de volgende waves gaan **we 1200 geslaagde enquêtes** per onderzoek afnemen.

Wil je op de hoogte blijven?

Wil je op de hoogte blijven van de situatie in de bouw?

Aan het begin van elke maand verschijnt een nieuw rapport met de meest recente data.

Wil je deze rapporten bestellen? Ga dan naar: <https://bit.ly/305tsev> of <https://www.usp-mc.nl/nl/inzichten/usp-shop/shop/bouw-monitor-nederland/>

Rapport mei 2020

€ 250

2020 | BouwMonitor Nederland - Mei

Rapport juni 2020

€ 250

2020 | BouwMonitor Nederland - Juni

Alle 3 rapporten

mei – juli 2020

€ 650

BOUW MONITOR NEDERLAND

Ik wil graag de volgende marktrapporten aanschaffen:

- Maart 2020 - Bouw Monitor Nederland - Gratis
- April 2020 - Bouw Monitor Nederland
- Mei 2020 - Bouw Monitor Nederland
- Juni 2020 - Bouw Monitor Nederland
- Juli 2020 - Bouw Monitor Nederland

USP Marketing Consultancy

© 03 June 2020, USP Marketing Consultancy B.V.

The information in this publication is strictly confidential and all relevant copyrights, database rights and other (intellectual) property rights are explicitly reserved. No part of this publication may be reproduced and/or published without the prior written permission of USP Marketing Consultancy B.V.